

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Iran's M.

آئینه ایران

فرستنده: علی کاظمی

۰۹ جولای ۲۰۱۲

ایران در هفته ای که گذشت

تحریم نفت و تأثیر وخیم آن بر اوضاع اقتصادی و مالی جمهوری اسلامی

تحریم خرید نفت از جمهوری اسلامی که تصمیم آن ۵ ماه پیش توسط اتحادیه اروپا گرفته شده بود، سرانجام در این هفته به مرحله اجرا گذاشته شد. سران و مقامات دینی به روال گذشته کوشیدند در موضع‌گیری‌های تبلیغاتی خود، دور جدید تحریم‌ها را نیز بی‌اهمیت جلوه دهند. واقعیت اما این است که این تحریم‌ها تأثیرات بسیار وخیمی بر اوضاع اقتصادی کشور که هم اکنون با بحران و رکود جدی روبه روست و نیز وضعیت مالی جمهوری اسلامی بر جای خواهد گذاشت.

بر کسی پوشیده نیست که اصلی‌ترین منبع تأمین مالی هزینه‌های دستگاه دولتی، درآمد حاصل از نفت است و بخشی از همین درآمد، منبع تأمین اعتبارات بانکی برای توزیع در میان سرمایه‌داران و فعالیت‌های تولیدی و تجاری است. این تحریم فقط به این نکته خلاصه نمی‌شود که جمهوری اسلامی ۲۵ درصد بازار فروش نفت خود را از دست می‌دهد و به همین نسبت درآمد حاصل از فروش نفت کاهش خواهد یافت. فشارهای سیاسی و اقتصادی اروپا و آمریکا به کشورهای دیگر خریدار نفت برای پیوستن به این تحریم، هم اکنون منجر به توقف خرید نفت از سوی برخی کشورهای دیگر خریدار نفت توسط تعدادی از دیگر کشورهای خریدار نفت ایران شده است. کشورهای نظیر چین، هند، ژاپن، افریقای جنوبی، سنگاپور، سریلانکا، ترکیه با کاهش لااقل ۲۰ درصدی خرید نفت از جمهوری اسلامی توانسته‌اند از مجازات طرح تحریم نفت توسط دولت آمریکا معاف شوند. بنابراین، مدیر عامل شرکت ملی نفت، رسماً پذیرفته است که صادرات نفت کشور حدود ۳۰ درصد کاهش پیدا می‌کند. اما در واقعیت این کاهش می‌تواند به ۴۰ تا ۵۰ درصد برسد. در میان عوامل مختلف می‌توان به این نکته اشاره کرد که عبور و مرور کشتی‌های حامل نفت و گاز در آب‌های بین‌المللی بدون بیمه‌نامه ممنوع است. شرکت‌هایی که این نفت‌کش‌ها را بیمه می‌کنند، عموماً وابسته به انحصارات مالی اروپایی و امریکائی هستند. این مؤسسات از بیمه کردن کشتی‌های حامل نفت ایران منع شده‌اند. لذا مشکل بیمه از یک طرف باعث کاهش بیشتر صادرات نفت می‌شود و از سوی دیگر، معدود شرکت‌های بیمه در کشورهای دیگر، هزینه بیمه این کشتی‌ها را بالا می‌برند. گرچه جمهوری اسلامی تلاش

می‌کند به طرق مختلف این مانع را از سر راه بردارد، اما در نهایت می‌توان پیش‌بینی کرد که در پی این تحریم نفتی، درآمد جمهوری اسلامی از فروش نفت حدوداً ۵۰ درصد کاهش یابد.

سران و مقامات جمهوری اسلامی پیش از این امیدوار بودند که با اجرای تحریم نفت، بهای نفت در بازار بین‌المللی جهش‌وار افزایش یابد و این افزایش جبران‌کننده کاهش صادرات گردد. اما در عمل چنین اتفاقی رخ نداد. این که اتحادیه اروپا پس از تصمیم به تحریم، اجرای آن را ۵ ماه بعد تعیین کرد، یکی از دلایل آن نیز در این بود که در این فاصله به همراه امریکا، دست به یکرشته اقداماتی بزنند که مانع از افزایش بهای نفت در پی تحریم گردد. یکی از این اقدامات، اشباع کردن بازار از طریق افزایش تولید و صادرات نفت توسط برخی تولیدکنندگان مهم نفتی جهان از نمونه عربستان، کویت، ابوظبی و غیره بود.

خبرگزاری مهر گزارش که که "در آستانه اجرای طرح تحریم نفت، توسط کشورهای عضو اتحادیه اروپا، برخی از کشورهای عضو اوپک روزانه ۲ تا ۳ میلیون نفت بیشتری به بازار عرضه می‌کنند که این موضوع منجر به افزایش سطح ذخایر تجاری نفت جهان شده است."

نماینده جمهوری اسلامی در اوپک، در مصاحبه‌ای با این خبرگزاری گفت: "در شرایط فعلی تقاضا برای خرید نفت خام اوپک بالا بوده، اما برخی از کشورهای عضو اوپک هم در تولید و هم در صادرات نفت، به نظام سهمیه‌بندی این سازمان پای‌بند نیستند. در حال حاضر اوپک در مجموع ۲ تا ۳ میلیون بشکه نفت، بیش از سقف تولید تعیین شده به بازار عرضه می‌کند. این افزایش، توسط تعداد معدودی از اعضای اوپک انجام می‌شود."

افزایش تولید و صادرات نفت به میزانی بسیار فراتر از کل صادرات نفت جمهوری اسلامی، نه فقط مانع از افزایش بهای نفت در بازار جهانی گردید، بلکه یکی از عوامل تأثیرگذار بر کاهش بهای نفت در شرایطی گردید که بحران اقتصادی جهانی، بیش از پیش اقتصاد کشورهای سرمایه‌داری را در رکودی عمیق‌تر فرو می‌برد. لذا بهای نفت در طول چند ماه اخیر سیر نزولی شدیدی را طی کرد و لاقبل بهای هر بشکه نفت ۲۵ دلار کاهش یافت. یعنی حتی اگر تحریم‌ها نیز به مرحله اجراء در نمی‌آمد، درآمد حاصل از فروش نفت حدوداً ۲۰ درصد کاهش یافته است. اما کاهش بهای نفت با توجه به چشم‌انداز وخیم‌تر شدن بحران اقتصادی جهان، در محدوده کنونی متوقف نخواهد شد. کشورهای صادرکننده نفت که همگی متکی به درآمدهای حاصل از فروش نفت هستند، به احتمال زیاد برای جبران کسری بودجه‌های خود، بر صادرات نفت می‌افزایند که کاهش بیش‌تر بهای نفت را در پی خواهد داشت که این کاهش بهای نفت، یکی دیگر از معضلاتی است که جمهوری اسلامی همراه با تحریم، با آن روبه‌رو شده است.

با این همه، این بدان معنا نیست که فرضاً جمهوری اسلامی می‌تواند معادل ۵۰ درصد درآمد قبلی خود را نه فقط به صورت دالر و یورو، بلکه کلاً پول نقد، صرفاً برای برخی خریدها و مبادلات بین‌المللی خود به دست آورد. تحریم سیستم بانکی و مالی جمهوری اسلامی توسط اتحادیه اروپا و دولت امریکا، مسأله‌ای فراتر از تحریم خرید نفت است. چرا که این تحریم، کل نظام مالی و بانکی جمهوری اسلامی و مبادلات بین‌المللی آن را هدف قرار داده است. بهای نفتی که فروخته می‌شود، نمی‌تواند از طریق نظام مالی و بانکی جهانی به ایران بازگردد یا برای خرید برخی کالاها و اجناس مورد نیاز از داخل ایران به کشورهای دیگر انتقال یابد.

از همین روست که جمهوری اسلامی ناگزیر شده است، حتی برای فروش نفت به برخی کشورها نظیر هند، چین، ترکیه به مبادلات پایاپای روی آورد که لاقبل برخی از کالاها مورد نیاز داخلی تأمین گردد. تاکنون گفت و گوهایی میان وزیر نفت و امور خارجه جمهوری اسلامی با برخی کشورهای خریدار نفت ایران از نمونه چین، هند، ترکیه، پاکستان، سریلانکا صورت گرفته که در ازای خرید نفت برخی کالاها مورد نیاز از قبیل گندم، برنج، چای و یا

دیگر کالاهای مصرفی به ایران صادر کنند. این مبادلات پایاپای در محدوده‌ای می‌تواند پاسخ‌گوی برخی از نیازهای مصرفی مردم ایران باشد، اما نمی‌تواند تأمین‌کننده کل نیازهای حتما مصرفی مردم باشد، تا چه رسد به نیازهای تولیدی و صنعتی کشور که اساساً متکی به مؤسسات تولیدی اروپائی یا کشورهای دیگر اند. این مبادلات پایاپای، در هر حال کمکی به بهبود اوضاع اقتصادی و مالی رژیم نخواهد کرد، بلکه به عکس، هم بحران اقتصادی موجود را تشدید می‌کند و هم به ورشکستگی مالی دولت خواهد انجامید. دلیل این امر نیز پوشیده نیست. وقتی که واردات کالا جایگزین تولید آن گردد، به افزایش رکود در مؤسسات صنعتی و کشاورزی خواهد انجامید. در عین حال توقف در خرید برخی کالاهای سرمایه‌ئی و مواد اولیه مورد نیاز مؤسسات صنعتی که در نتیجه تحریم بانکی عملاً رخ داده است، منجر به تعطیل شدن تعدادی از کارخانه‌ها خواهد شد. حتی اگر این نیازها از طریق کشورهای دیگر که نقش واسطه را بر عهده می‌گیرند، انجام شود، هزینه‌های سنگینی را در پی خواهد داشت که این مؤسسات دیگر قادر به رقابت با کالاهای مشابه وارداتی نخواهند بود. بنابراین واضح است که پیامد تحریم‌های جدید، تشدید بحران اقتصادی و تعمیق رکود است. اما مسأله فقط محدود به عرصه اقتصادی و حیطه‌های تولید، مبادله و گردش کالاها نخواهد بود. یکی از عواقب مهم این تحریم‌ها، وخامت روزافزون وضع مالی جمهوری اسلامی خواهد بود که می‌تواند تا مرحله ورشکستگی مالی دولت پیش رود.

جمهوری اسلامی یک ماشین عریض و طویل دولتی سرکوب را در ایران سازمان داده است که اساساً منبع تغذیه آن دالرهای نفتی است. با کاهش شدید این درآمدها، قطعاً دولت قادر به تأمین هزینه‌های این دستگاه سرکوب نخواهد بود. خزانه دولت تهی می‌شود و اگر اوضاع بر همین منوال پیش رود، در مرحله‌ای دیگر قادر نخواهد بود حتی حقوق پرسنل این دستگاه را بپردازد. گرچه جمهوری اسلامی تلاش خواهد کرد از طریق قروض بانکی، صدور اسکناس‌های بی‌ارزش و حتی تحمیل مستقیم این هزینه‌ها بر دوش توده‌های کارگر و زحمتکش، خود را بر سر پا نگاه دارد، اما قادر به حل معضل مالی خود نخواهد بود و روز به روز به ورطه ورشکستگی مالی بزرگتری سقوط می‌کند.

بنابراین روشن است که خلاف ادعاهای تبلیغاتی رژیم، این تحریم‌ها نتایج وخیمی در پی خواهند داشت. از همین روست که سران و مقامات رژیم خلاف آنچه که در ظاهر ادعا می‌کنند، برای مقابله با اوضاع وخیمی که در پیش است، جلسات پی در پی تشکیل می‌دهند و کمیته‌های متعدد تشکیل می‌دهند.

سران قوه مجریه، مقننه و قضائی رژیم در این هفته اجلاسی برای تصمیم‌گیری در قبال مسأله تحریم برگزار کردند، که چیزی از تصمیمات آن‌ها علنی نشد. وزرای اقتصادی دولت به همراه رئیس کل بانک مرکزی جلسه ویژه‌ای برای مقابله با تحریم‌های جدید برگزار کردند. در این اجلاس راه‌های متعددی برای دور زدن تحریم‌ها، مبادلات پایاپای، متنوع‌سازی سبد ارزی، کاهش تولید نفت از برخی میادین، مقابله با افزایش ارزها و بهای کالاها در نظر گرفته شد. وزیر اقتصاد نیز گفت: در روزهای اخیر جلسات اختصاصی با برخی مسؤولان ذی‌ربط، وزرای مرتبط، رئیس کل بانک مرکزی، با رئیس جمهور برگزار کردیم و مستقل از آن هم جلساتی برگزار شد. در این جلسات برنامه‌های آینده را پیش‌بینی کردیم و متناسب با آن وارد عمل شدیم. وی در ارتباط با اوضاع اقتصادی داخلی افزود: برنامه‌های تحریم اقتصادی دارای دو بخش است، یک بخش عملیات واقعی است که نقل و انتقال پول را دشوار می‌کند و غربی‌ها هر کاری که می‌خواستند بکنند تا حالا کرده‌اند، ولی آن چیزی که از آن دست بردار نیستند، بخش روانی بازار است.

وزیر نفت هم با صدور بخشنامه‌ای خواستار بسیج همه مدیران و کارکنان وزارت نفت برای مقابله با تحریم‌ها شده است. البته تهدیدات نظامی و تهدید بستن تنگه هرمز نیز بخش دیگری از این راهکارها بوده است که بیش‌تر جنبه تبلیغاتی برای تأثیرگذاری بر بهای نفت داشته است. اما هیچ‌یک از تدابیر اتخاذ شده توسط جمهوری اسلامی، راه حل مشکل نیست. اوضاع مدام وخیم‌تر می‌شود. قدرت‌های امپریالیست برای پیشبرد سیاست‌های خود و به عقب‌نشینی و داشتن رژیم، بر دامنه فشارهای خود می‌افزایند، جمهوری اسلامی نیز بر سر سیاست‌ها و مسایلی که نفعی برای مردم ایران ندارد، ایستادگی می‌کند و می‌کوشد فشارهای اقتصادی قدرت‌های امپریالیست را تا جایی که می‌تواند بر دوش توده‌های کارگر و زحمتکش بیندازد. مردم ایران هیچ نفعی در این درگیری و کشمکش که برخاسته از سیاست‌های ارتجاعی، دو طرف مخاصمه است، ندارند. پایانی بر این کشمکش نخواهد بود مگر آن که کارگران و زحمتکشان به پا خیزند و با به دست گرفتن سرنوشت خود، از شر تمام این فشارها و بدبختی‌هایی که با آن روبرو هستند، نجات یابند.

کشمکش باندهای درون مجلس ارتجاع بر سر اعتبارنامه‌ها

مجلس ارتجاع اسلامی در این هفته، ظاهر سازی تصویب اعتبارنامه‌های گماشتگان حکومت اسلامی را به پایان رساند و برای رفع خستگی نمایندگان، مرخصی ۱۵ روزه‌ای را اعلام نمود. اما در آخرین لحظات پیش از تعطیلات یادشان آمد که یکی از وظایف مهمی که بر جای مانده و باید به فوریت به آن پاسخ دهند، تعریف و تمجید از اقدامات سرکوب‌گرانه و وحشیانه پولیس علیه زنان در چند هفته گذشته و تأیید همه جانبه آن‌هاست. لذا فرصت را غنیمت شمرده و با صدور اطلاعیه‌ای با امضای ۲۲۲ نفر اعلام شد که "بدین وسیله ما نمایندگان مجلس نهم حمایت خود را از نهاد محترم نیروی انتظامی که در صدد حفظ ارزش‌های اسلامی در جامعه برآمده، اعلام می‌کنیم و از نیروی زحمتکش و دلسوز نیروی انتظامی می‌خواهیم با متعرضین به شؤنات اسلامی با متانت و مطابق موازین قانونی برخورد نموده و از حقوق جامعه دفاع نماید." اگر گماشتگان رژیم استبدادی جمهوری اسلامی در مجلس ارتجاع بیانیه نیز صادر نمی‌کردند بر مردم ایران پوشیده نبود که برای یک مشت عمل و اگره استبداد در مجلس، وظیفه‌ای مهم‌تر از این نیست که از تشکیلات یک مشت مزدور فاسد و دزد که با سرکوب، حبس و کشتار مردم وظیفه پاسداری از رژیم استبدادی حاکم را بر عهده دارند، تعریف و تمجید کنند و سرکوب زنان را در طول چند هفته گذشته در خیابان‌ها، پارک‌ها و میادین شهرها تأیید نمایند. چرا که جنس و سرشت همه آن‌ها یکی است، با این تفاوت که بر یکی نام نماینده مجلس می‌گذارند و دیگری پولیس.

ماجرای تصویب اعتبارنامه‌ها در چند روزی که از آغاز مجلس نهم می‌گذرد، زمینه‌ای فراهم ساخت تا باندهای درون حکومت، برای تسویه حساب با یکدیگر، شمه‌ای از فسادهای یکدیگر را برملا کنند.

کم‌تر کسی را در دستگاه رژیم استبدادی جمهوری اسلامی می‌توان سراغ گرفت که در فساد و کثافت‌کاری درونی حکومت اسلامی سهیم نباشد. هر باند و گروهی هم پرونده‌هایی از رقبای خود در اختیار دارد که هر گاه منافعش ایجاب نماید، آن‌ها را برملا می‌کند. نمونه‌های متعددی از آن را در گذشته دیده‌ایم و هم اکنون نیز پرونده دو گروه از وابستگان به باند احمدی‌نژاد در دادگاه‌های رژیم علنی شده است.

با گشایش مجلس نهم، طرفداران احمدی‌نژاد تصمیم به رسوا کردن سردسته‌های مخالفان خود گرفتند و با طرح پرونده‌های فساد مالی آن‌ها خواستار رد صلاحیت و اعتبارنامه‌های آن‌ها شدند. یکی از جنجال‌برانگیزترین آن‌ها،

پرونده‌های فساد و سوء استفاده‌های مالی توکلی، رئیس پیشین مرکز پژوهش‌های مجلس بود که در دوره مجلس هشتم، بیش‌ترین مخالفت را با باند احمدی‌نژاد داشت.

چند ماه پیش وقتی که وی نقش رحیمی معاون اول احمدی‌نژاد را در پرونده سوء استفاده‌های مالی بیمه برملا کرد، طرفداران احمدی‌نژاد، پرونده‌های فساد مالی وی را که در وزارت علوم موجود بود، علنی کردند. توکلی در پاسخ با نفی و انکار برخی از آن‌ها و ضمیمه کردن سفارش و دستور خامنه‌ای در مورد اعطای برخی از منابع مالی، گروه رقیب را وادار به سکوت کرد. چون دیگر پشتوانه سوء استفاده و فساد مالی توکلی، خامنه‌ای بود و کسی جرأت حرف بیش‌تری را نداشت. اما وقتی که مسأله اعتبارنامه توکلی در مجلس نهم مطرح شد، طرفداران احمدی‌نژاد، همان اسناد را به عنوان سند و مدرک ارائه دادند و تصویب اعتبارنامه تا آخر این هفته محل نزاع و درگیری بود. از جمله اتهاماتی که علیه وی مطرح شد این بود که مدرک تحصیلی وی مورد شک و تردید است. وی با سوء استفاده از موقعیت اداری و اجتماعی خود، بورسیه تحصیلی برای کارشناسی ارشد در انگلستان گرفته و بدون طی آن مدرک دکترا دریافت کرده است. وی در حالی که یک سال در انگلیس بوده است از دانشگاه بهشتی حقوق و مزایای علمی دریافت می‌کرده است. علاوه بر این در حالی که خانواده‌اش در داخل ایران بوده و خودش تنها به مدت ۱۱ ماه در انگلیس بوده است، به مدت ۳۸ ماه ارز متاهلی دریافت کرده است. توکلی در سال ۷۰، بیش از سه هزار متر مربع زمین را در شهرک غرب به مبلغ ۱۸۵ میلیون تومان از بنیاد مستضعفان خریداری کرد، که ارزش آن اکنون میلیاردها تومان است. وی در سال ۷۶، ۶۰۰ میلیون تومان وام از وزارت ارشاد گرفته که هنوز عودت داده نشده است.

توکلی از طریق ارتباطاتی که با ستاد اجرائی فرمان امام داشته، ملک سه طبقه‌ای را در خیابان آبان گرفته است. این بود خلاصه‌ای از طرح مسایل مرتبط با سوء استفاده‌های مالی توکلی توسط گروه رقیب. توکلی که پیش از این مطرح کرده بود که دو مورد از این سوء استفاده‌های مالی با سفارش خامنه‌ای انجام گرفته است و از جانب دفتر خامنه‌ای هم تکذیب نشد، در پاسخ به این مسایل سکوت کرد و در جریان نطق ۵ دقیقه‌ای‌اش به حاشیه پرداخت و در مورد خدماتش به جمهوری اسلامی سخن گفت. او از آن‌رو سکوت کرد که نمی‌توانست پای خامنه‌ای را به میان بکشد و بار دیگر بگوید هر آنچه انجام گرفته با نظر خامنه‌ای و با حمایت او بوده است. پس از نطق‌های موافقان و مخالفان، سرانجام رئیس مجلس به حمایت از وی برخاست و گفت: "مطالبی که در قبال خدمات وی گفته شد، خیلی قابل اعتناء نیست و برخی آن‌ها با سخت‌گیری تخلف جزئی است. در مورد ارز تحصیلی که گفته شده، به هر حال وی عیال‌وار است و رفت و آمد دارند و مته به خشخاش گذاشتن در این رابطه درست نیست. نباید افرادی که خدمت می‌کنند به کشور را ضایع کنیم. نمایندگان در رأی خود توجه کنید". نمایندگان هم توجه کردند و اعتبارنامه او هم پس از یک ماه کشمکش و درگیری باندها به تصویب رسید. تصمیم از آغاز نیز همین بود. چون اگر قرار باشد که دزد و سوء استفاده‌چی بگیرند، باید همه سران و مقامات و کارگزاران جمهوری اسلامی را بگیرند. چیزی که عجالتاً ممکن نیست.